

Bijlage 1

Nieuwe opzet voor de begroting vanaf 2016

Op basis van het interactieve traject in het 1^e kwartaal van 2015 met de raad omtrent de nieuwe programma-indeling voor de begroting adviseren wij onderstaande indeling. De onderdelen die in ieder geval onder deze programma's vallen zijn genoemd (onderdeel A) en er is een visie per programma opgenomen (onderdeel B).

In de begroting zullen uiteraard ook de ontwikkelingen, beleidsnota's en de vragen: "wat willen we bereiken", "wat gaan we daarvoor doen", "wat mag het kosten" en "hoe gaan we dit meten" terugkomen.

Onderdeel A – hoofdstukindeling inclusief programma-indeling

- 1. Inleiding**
- 2. Totaal financieel overzicht**
- 3. Programma's**
  - a. Programma 1. Bestuur en (overheids)participatie**
  - b. Programma 2. Veiligheid**
  - c. Programma 3. Verkeer, vervoer en wegen**
  - d. Programma 4. Economische zaken**
  - e. Programma 5. Onderwijs**
  - f. Programma 6. Cultuur, sport en groen**
  - g. Programma 7. Jeugd (zorg)**
  - h. Programma 8. Welzijn en zorg**
  - i. Programma 9. Werk**
  - j. Programma 10. Gezondheid en duurzaamheid**
  - k. Programma 11. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen**
  - l. Programma 12. Financiering en algemene dekkingsmiddelen**
- 4. Paragrafen**

Onderdeel B – visie per programma

Programma 1. Bestuur en (overheids)participatie

We staan dicht bij onze inwoners in de wijk en buurten en luisteren goed naar onze inwoners. Daarbij realiseren we ons dat we niet alles zelf moeten willen doen en niet overal bij betrokken moeten willen zijn. In Ridderkerk betrekken we de burger bij beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering. Daarnaast is er veel ruimte voor burgers en organisaties om ideeën en initiatieven te realiseren en laten wij zaken los.

In Ridderkerk kan de burger rekenen op dienstverlening, die van goede kwaliteit is. De openingstijden van het gemeentehuis sluiten zoveel mogelijk aan bij de behoefte en je hoeft er niet lang te wachten. De ambtenaren van het gemeentehuis zijn correct en vriendelijk en helpen je snel en vakkundig. Onze inwoners ervaren het gemeentehuis als een gastvrije plek.

Onze communicatie is tijdig en voor iedereen begrijpelijk.

Wij kunnen niet alles zelf en werken samen met de gemeenten Barendrecht en Albrandswaard in de ambtelijke BAR-organisatie. Zo bieden we de inwoners en ondernemers van Ridderkerk de dienstverlening waar zij recht op hebben.

Als dat nodig is, werken we met nog meer gemeenten samen. We kijken daarbij niet alleen naar de gemeenten in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag, maar ook daar buiten. Dat vindt zijn weerslag in verschillende samenwerkingsverbanden en deze zijn terug te vinden in de paragraaf Verbonden Partijen.

Onder dit programma vallen in ieder geval de onderdelen: Bestuur, (Overheids-) participatie, (digitale) dienstverlening/toegankelijkheid gemeente, communicatie, bedrijfsvoering, bestuurlijke coördinatie en samenwerking, informatie en automatisering.

Programma 2. Veiligheid

Wij willen bereiken dat Ridderkerk een veilige woon-, leef- en werkomgeving is. Veiligheid in de gemeente Ridderkerk is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van brandweer, politie, Openbaar Ministerie, maatschappelijke organisaties, ondernemers, inwoners en gemeente. De gemeente Ridderkerk vervult hierbij een regierol. We zijn alert en hechten belang aan preventie door het geven van informatie en bewustwording, zodat het veiligheidsgevoel hoger wordt. Wij vinden het belangrijk dat de Ridderkerkers (jong en oud) hun leefomgeving als veilig ervaren. Bewoners die zich in willen zetten voor de veiligheid in hun eigen leefomgeving voelen zich gesteund door de gemeente.

Bij veiligheid maken wij onderscheid tussen *subjectieve en objectieve* veiligheid. Objectief is het feitelijk niveau van criminaliteit en overlast en subjectief geeft aan hoe mensen dit waarnemen en beleven. Ook maken wij verschil tussen fysieke en sociale veiligheid. Fysieke veiligheid gaat over de inrichting van Ridderkerk en sociale veiligheid over hoe we in Ridderkerk met elkaar omgaan.

We hebben verordeningen en regels nodig. Deze zijn helder en niet in strijd met elkaar. De gemeente controleert en handhaaft de geldende regels.

Onder dit programma vallen in ieder geval de onderdelen: Veiligheid(sgevoel), toezicht en handhaving, politie en brandweer

Programma 3. Verkeer, vervoer en wegen

De gemeente heeft voortdurende aandacht voor haar bereikbaarheid. Wij bevorderen vooral het gebruik van openbaar vervoer (ook over water), fietsen en wandelen. Er is voldoende parkeergelegenheid in de buurt. De verkeersveiligheid in de gemeente heeft onze aandacht. De gemeente is bereikbaar met de auto en met het openbaar vervoer (ook tussen wijken onderling) en voor hulpdiensten. We zetten ons in voor een veilige rivier en goed vervoer over water. De Ridderkerkse wegen zijn goed onderhouden en veilig.

Onder dit programma vallen in ieder geval de onderdelen: Wegen en onderhoud, openbaar vervoer, langzaam verkeer, bereikbaarheid, verlichting en vervoer over water

Programma 4. Economische zaken

Ridderkerk heeft een levendige lokale economie. Het ondernemersklimaat is belangrijk en dat dragen we uit. Waar mogelijk bevorderen we het continueren en de uitbreiding van werkgelegenheid. De samenwerking met ondernemers gebeurt op basis van vertrouwen. We hebben aandacht voor starters en zzp'ers. Er is overleg tussen overheid, onderwijs en arbeidsmarkt, zodat onderwijs en arbeidsmarkt beter aansluiten. Zo kan worden ingespeeld op kansen en ontwikkelingen. Ook zoeken we samenwerking in de regio.

Onder dit programma vallen in ieder geval de onderdelen: Ondernemersklimaat en onderwijs-arbeidsmarkt

Programma 5. Onderwijs

Kinderen moeten zich kunnen ontwikkelen en ontplooiën in een vertrouwde en veilige omgeving, zodat ze een goede toekomst tegemoet kunnen zien. Wij willen actief bijdragen aan een brede doorgaande ontwikkelingslijn voor alle kinderen en jongeren van 0-23 jaar.

Accommodatievraagstukken ten aanzien van onderwijs en welzijn worden integraal afgewogen.

Onder dit programma valt in ieder geval het onderdeel: Onderwijs

Programma 6. Cultuur, sport en groen

Ridderkerk heeft een diversiteit aan voorzieningen en evenementen. De gemeente heeft oog voor historisch cultureel erfgoed en vindt het belangrijk dat er evenementen voor jong en oud worden georganiseerd. Elke inwoner is in de gelegenheid om te sporten en te bewegen. Sporten zorgt voor ontspanning en ontmoeting. Sporten en bewegen kan ook in onze openbare ruimte. Partijen werken samen op het gebied van groen en recreatie. Er zijn recreatieve voorzieningen waar ruimte is voor ontspannen en ontmoeten. Kinderen hebben kwantitatief en kwalitatief voldoende ruimte om te spelen in de eigen wijk. (Sport)accommodaties zijn multifunctioneel en worden optimaal gebruikt. Er zijn voldoende voorzieningen in alle wijken.

Inwoners voelen zich thuis in hun eigen woonomgeving. Het karakter van Ridderkerk en de eigen sfeer van de wijken worden zoveel mogelijk gehandhaafd. Tussen en in de wijken liggen ruime groenbuffers die dat gevoel versterken. In de wijk levende onderwerpen worden integraal aangepakt. Wij vinden het van belang dat in de samenleving mensen worden betrokken bij elkaar en bij de buurt waarin zij leven. Er is hier een sterke relatie met (overheids)participatie.

De openbare ruimte wordt goed en efficiënt onderhouden. Dit draagt bij aan orde en netheid en vergroot daarmee ook het veiligheidsgevoel.

Onder dit programma vallen in ieder geval de onderdelen: cultuur, sport, recreatie, beheer buitenruimte/onderhoud groen, leefbaarheid in de wijken (inclusief wijkontwikkelingsplannen), gebouwenbeheer, maatschappelijk vastgoed en onderhoud sportaccommodaties

Sociaal domein

Het sociale domein (jeugdzorg, Wmo en Participatiewet) is terug te vinden in drie programma's: 7. Jeugd(zorg), 8. Welzijn en zorg en 9. Werk

Vanuit het sociale domein kijken we in samenhang naar zorg voor jeugd en volwassenen en werk. We gaan uit van de eigen kracht van onze inwoners. Als zorg nodig is, bieden wij die. Vanuit de samenhang tussen zorg voor jeugd en volwassenen en werk kiezen we voor de meest efficiënte en effectieve oplossingen. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat zorg voor het kind verplaatst wordt naar zorg voor de ouders. Help ouders aan werk, dan help je ook het kind. Zorg sluit zoveel mogelijk aan bij de vraag. Gezien het belang dat de raad eraan hecht dat programma's niet te omvangrijk worden, is het sociale domein in drie programma's gesplitst: Jeugd(zorg), zorg en werk.

Programma 7. Jeugd(zorg)

Het gaat goed met onze jeugdige inwoners. Zij kunnen gezond en veilig opgroeien en hun talenten ontwikkelen. Wij willen dat alle jeugdige inwoners naar vermogen kunnen meedoen. De voorzieningen voor onze jeugd zijn aantrekkelijk en toegankelijk. Door middel van de jeugd- en gezinsteam bieden we beter op elkaar afgestemde dienstverlening aan burgers met kinderen die het alleen niet redden.

Onder dit programma vallen in ieder geval de onderdelen: Jeugdbeleid, jeugdzorg, passend onderwijs en brede school activiteiten

Programma 8. Welzijn en zorg

Ridderkerk is een gemeente waar inwoners zelf de verantwoordelijkheid nemen voor het sociale klimaat en hun deelname daaraan. Waar dat nodig is, bieden we ondersteuning. Dit doen we door bij de vraag van de inwoner te kijken hoe we de eigen kracht en het eigen netwerk van de inwoner kunnen versterken. Wanneer ondersteuning nodig is, ligt de nadruk op ondersteuning op maat. Er is een zichtbare beweging van zware naar lichte zorg. We bevorderen een optimale samenwerking tussen alle partners binnen de zorg. Er zijn sociale gebiedsteams. Deze teams bieden op elkaar afgestemde dienstverlening aan burgers die het alleen niet redden.

Onder dit programma vallen in ieder geval de onderdelen: Wmo en wijkgerichte zorg, ouderenbeleid, welzijn en vrijwilligersbeleid

Programma 9. Werk

Daar waar dat mogelijk is, zetten wij burgers in hun eigen kracht en daar waar dat kan, trekken wij ons als gemeentelijke overheid terug. Bij dit alles staan wij voor de kwetsbaren in de samenleving en werken we samen met onze partners aan een zorgzame samenleving.

Ons uitgangspunt is dat iedereen naar potentie aan het werk moet zijn, en daarvoor hebben wij een individuele aanpak gericht op werk. Alle inwoners van Ridderkerk zijn in staat deel te nemen aan de samenleving. Wij werken samen met onze partners en ondernemers aan het begeleiden en benutten van het potentieel van onze inwoners naar werk.

Onder dit programma vallen in ieder geval de onderdelen: Participatiewet (werk en inkomen, inclusief armoedebeleid en schuldhulpverlening)

Programma 10. Gezondheid en duurzaamheid

Vanuit concrete projecten dragen wij bij aan een duurzame samenleving. Er wordt steeds meer afval gescheiden. De volgende onderwerpen hebben onze continue aandacht: verminderen van het aantal geluidgehinderden, vermindering van het klimaatprobleem en stimuleren van het gebruik van duurzame energie, het beheersen van de gemeentelijke bodemproblematiek, verlagen van risico's binnen de gemeente bij de productie, het vervoer, de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen, het verzorgen van een goede inzameling van huishoudelijk afval, duurzame mobiliteit en de verbetering van luchtkwaliteit. Door heldere en tijdige voorlichting zetten we in op geestelijke en lichamelijke gezondheid. Toegankelijke gezondheidszorg is belangrijk. Hier ligt een sterke relatie met zorg.

Onder dit programma vallen in ieder geval de onderdelen: milieu, duurzaamheid, gezondheid (algemeen inclusief ambulancevervoer) en dierenwelzijn

Programma 11. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

In Ridderkerk is het prettig wonen voor iedereen. Samen met de woningbouwcorporatie zetten we ons in voor een evenwichtige en kwalitatief goede woningvoorraad. Er is een diversiteit aan woonmilieus met een voldoende en gevarieerd woningbestand voor alle doelgroepen. Daarbij wordt rekening gehouden met wensen die voortkomen uit de samenleving zoals behoefte aan ruimte voor mantelzorg.

De gemeentelijke woonlasten zijn in verhouding met de kwaliteit van wonen in de gemeente. Bestaande woningen zijn energiezuiniger. Wij zijn transparant over tarieven van grondtransacties.

Onder dit programma vallen in ieder geval de onderdelen: ruimtelijke ordening, wonen en grondbeleid

Programma 12. Financiering en algemene dekkingsmiddelen

We zijn een financieel stabiele en gezonde gemeente. We hebben inzichtelijk welke lokale lasten er zijn en streven er naar deze zo laag mogelijk te houden.

Voordelen uit de grondexploitaties (bedrijven en woningbouw) zijn op voorhand niet in de begroting opgenomen.

Onder dit programma valt in ieder geval het onderdeel: Financiën